

Biblioterapia w edukacji

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil praktyczny		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 13INBS.110KU.07203.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Koordynator zajęć	Ewelina Poniedziałek	
Prowadzący zajęcia	Ewelina Poniedziałek	
Okres Semestr 5	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy na temat celów, zadań i specyfiki biblioterapii jako procesu terapeutycznego
C2	Wyrobienie umiejętności w zakresie ukierunkowanego doboru i wykorzystania tekstów stosowanych w edukacji i działaniach terapeutycznych u dzieci, młodzieży i dorosłych
C3	Rozwijanie umiejętności samodzielnego prowadzenia zajęć w oparciu o teksty biblioterapeutyczne
C4	Poznanie i ugruntowanie różnorodnych metod pracy z uczniem, także z tym o specjalnych potrzebach edukacyjnych i czytelnich

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada wiedzę o zadaniach i formach biblioterapii oraz zna terminologię przedmiotową	INB_K1_W01, INB_K1_W10	Kolokwium pisemne
W2	Zna i rozumie specyfikę literatury dla dzieci i młodzieży oraz jej znaczenie dla prawidłowego ukształtowania osobowości jednostki	INB_K1_W01, INB_K1_W09, INB_K1_W10	Kolokwium pisemne, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Rozpoznaje metody biblioterapeutyczne i potrafi oceniać ich efektywność w docelowym zastosowaniu oraz określa etapy postępowania biblioterapeutycznego	INB_K1_U02, INB_K1_U04, INB_K1_U14	Kolokwium pisemne, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
U2	Ma umiejętność tworzenia własnego warsztatu biblioterapeutycznego w pracy z grupą z wykorzystaniem odpowiednio dobranych metod i technik;	INB_K1_U01, INB_K1_U04, INB_K1_U17	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
U3	Tworzy scenariusze i programy zajęć biblioterapeutycznych	INB_K1_U04, INB_K1_U14	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Umiejętnie dobiera literaturę przedmiotu i wykorzystuje dostępne materiały biblioterapeutyczne w pracy z grupą	INB_K1_K03	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Teoria, metodyka, formy i funkcje biblioterapii.	W1, W2	Ćwiczenia
2.	Biblioterapia a czytanie i czytelnictwo. Rozwijanie przez czytanie pięciu obszarów kompetencyjnych: koncentracji, komunikacji, inteligencji emocjonalnej, emocji i odpoczynku.	W2	Ćwiczenia
3.	Rodzaje i zadania biblioterapii w pracy edukacyjnej z dziećmi i młodzieżą m.in. niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnościami, przewlekle chorymi, itp.	W1, W2, U1	Ćwiczenia
4.	Dobór i wykorzystanie literatury oraz alternatywnych materiałów czytelniczych w pracy z dziećmi.	W2, U2, U3, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Wybrane metody postępowania biblioterapeutycznego, m.in.: arteterapia, muzykoterapia, bajkoterapia, poezjoterapia, drama i teatr. Teatr cieni jako jedna z form pracy biblioterapeutycznej.	U2, U3	Ćwiczenia
6.	Wzmacnianie poczucia tożsamości i samoakceptacji, w tym w kontekście różnic kulturowych, etnicznych, płciowych, wiekowych. Kształtowanie postawy szacunku wobec wartości innych krajów, regionów i kultur poprzez bajki, baśnie i legendy narodowe.	W2, U1	Ćwiczenia
7.	Radzenie sobie z trudnymi emocjami i sytuacjami życiowymi, takimi jak lęk, smutek, złość, kryzys, trauma, utrata, agresja poprzez pracę z tekstem	W2, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia
8.	Dobór biblioterapeutycznych tekstów dla dzieci i młodzieży ponadgimnazjalnej	W2, K1	Ćwiczenia
9.	Tworzenie scenariuszy i programów zajęć biblioterapeutycznych	W1, W2, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, duże umiejętności diagnozy problemu, doboru tekstu i samodzielnego konstruowania zajęć biblioterapeutycznych do pracy z grupą, znakomite kompetencje społeczne dobry plus (+db; 4,5): wyczerpująca wiedza, duże umiejętności diagnozy problemu, doboru tekstu i samodzielnego konstruowania zajęć biblioterapeutycznych do pracy z grupą, dobre kompetencje społeczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności doboru tekstu do wskazanego problemu i samodzielnego konstruowania zajęć biblioterapeutycznych do pracy z grupą, dobre kompetencje społeczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, umiejętność samodzielnego konstruowania zajęć biblioterapeutycznych do pracy z grupą na podstawie wskazanego tekstu, zadowalające kompetencje społeczne dostateczny (dst; 3,0): liczne braki w wiedzy, brak umiejętności samodzielnego opracowania zajęć biblioterapeutycznych do pracy z grupą, umiejętność przeprowadzenia zajęć na podstawie gotowego scenariusza, zadowalające kompetencje społeczne niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza, brak umiejętności samodzielnego konstruowania i przeprowadzenia zajęć biblioterapeutycznych do pracy z grupą, niezadowalające kompetencje społeczne

Literatura

Obowiązkowa

1. Podstawy współczesnej biblioterapii, Podręcznik akademicki, Wiktor Czernianin, Halina Czernianin, Kiriakos Chatzipentidis Wrocław 2017
2. Biblioterapia w praktyce: poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów, pod red. Eweliny J. Koniecznej, wyd. Impuls, 2013
3. Biblioterapia formą terapii pedagogicznej: skrypt dla studentów pedagogiki. I. Borecka, Wałbrzych 2001.
4. Molicka M., Biblioterapia i bajkoterapia. Rola literatury w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie, Poznań 2011.

Dodatkowa

1. O potrzebie biblioterapii. Praca zbiorowa pod red. K. Hrycyk. Wrocław 2012
2. Biblioterapia w szkole (dodatek do "Biblioteki w szkole 10/2016), Wydawnictwo Sukurs 2016
3. Teksty literackie w biblioterapii wychowawczej. Propozycja Kategoryzacji kryteriów doboru, Kamil Kuracki, Forum Pedagogiczne 10/2020

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie projektu	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
INB_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prowadzenia działalności edukacyjnej, wspomagającej instytucjonalny system kształcenia przez promocję czytelnictwa i zapewnienie dostępu do informacji, oraz animowania kultury w środowisku lokalnym
INB_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać, prezentować oraz archiwizować informacje pozyskane z dostępnych źródeł (tradycyjnych i elektronicznych)
INB_K1_U02	Absolwent/ka potrafi identyfikować, respektować i weryfikować potrzeby zlecniodawców, dostosowując strategię i taktykę wyszukiwawczą, narzędzia oraz metody do specyfiki zlecenia oraz zindywidualizowanych potrzeb klienta
INB_K1_U04	Absolwent/ka potrafi komunikować się z czytelnikami, klientami oraz współpracownikami, a także specjalistami z dziedziny, dobierając i wykorzystując różne metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)
INB_K1_U14	Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się warsztatem pracy bibliotekarza albo infobrokera
INB_K1_U17	Absolwent/ka potrafi pracować indywidualnie i zespołowo, przyjmując różne role i odpowiednio określać priorytety służące realizacji powierzonego zadania
INB_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie fakty, zjawiska, idee oraz teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku
INB_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane utwory i trendy współczesnej literatury pięknej, w tym również utwory z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży, oraz orientuje się w problematyce literatury niebeletrystycznej
INB_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie cechy i potrzeby różnych użytkowników informacji, sposoby ich diagnozowania oraz możliwości oddziaływania biblioterapeutycznego